

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticorꝝ Specvlꝝ**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

De rebus Ecclesiæ non alienandis. cap.xi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

Sortilegis, vel eos consulentibus debere animaduerti
ad qualitatem, & quantitatem delicti, & ad animum
delinquentis: & secundum hoc poenā imponere, quan-
doque acerrimam, quandoque grauem, quandoque le-
uem. Et quod vltra poenas in iure pontificio positas,
illis Episcopus tales sortilegos dehonestare, mitram
abiecit illis imponendo, vel ad scalas cum vituperio
conuoluendo, eosque extra diocesim eiiciendo. Si
quis autem scire desideret, quomodo succurrendum, &
quomodo sit hominibus, qui à diabolo obsidentur,
vaporum corpora, aut pecora à sortilegis per male-
ficia, & incantationes affliguntur: vel aedes maligni
spiritus infestatione redduntur incommoda: & formi-
dabiles, vel à mortuorum (vt putant) spiritibus vexan-
tur, & tentantur, legat is B. Athanasium de vita S. An-
tonij, exorcismos D. Basilij, & Chrysostrami, & infi-
gna tractatum à Rmo D. nostro Martino Rhytoui-
o Episcopo Iprensi aduersus infestationes demonum, &
incantationum maleficia editum.

a arg. l. hodie,
c. l. aut facta.
ff. de pœ. l. quid
ergo. s. poena
grauior. ff. de
his qui notan-
t. infra.
b Panor. ca. 1.
de sortileg. lo.
Monhol. in
pœpt. vtr. iur.
ad verb. apus-
nare.

De rebus ecclesia non alienandis. CAP. XI.

Qui vero supradictis negotiis secularibus, & aliis,
clericis prohibitis sese immiscet, illi plerūque
rebus ecclesie alienandis operam nauare solēt.
Quocirca, vt illi, & alij cognoscant, rerum ecclesie a-
lienationem non modò ipsis inhonestam, verum etiam
interdictam esse, quid de ea ius pontificiū
dicent, paucis subiiciemus. Symmachus Papa in Syn-
odo Romana 3. ad Laurentium Episcopum Medio-
lansensem verba faciens: Breue, inquit, fraternitas ve-
stra ecclesiasticis legibus obscura, sub diuini timore iu-
stis, quae erant statuenda, definiuit, & ad iustitiae cu-
ram peruenit, dum sufficienter vniuersa complecti-
tur, nec adiectione indiget plenitudo maxime de cleri-
cis, quos amor dominationis inuasit, & iugum disci-
pline ecclesiasticae fecit respuere, quos propterea schif-
matis facile apud vos constitit, quibus misericordiam
deum, quam Deus mandat vniuersis impendi, non ne-
gant, si duritia cordis eorum non sibi acquirat poenam,
cum contempnunt oblata remedia. Et postea Synodo
loquens

c cap. 1.

a cap. 3. 4. 5. et
7. & 8. & ca.
non licet. 12. q.
2. & c. si quis.
de reb. eccl. non
alien.

loquens dixit: Quoniam in aliquibus aliena personis
tibus vitiorum mater avaritia, repudiatis honestatis
pagulis, totum putat expedire quodlibet, & in
prædæ inhiat, patientia supernæ pietatis ab utroque
stantibus correctionem, caelo moderatè, iudicium
stimant nõ teneri, cum clarum sit, quod apud certam
occasionem rapiendi procedat diuina mora ferrea.
His ergo perpensis sancimus, vt nulli Apostolice
Præsuli liceat prædium rusticum ecclesiæ, quæ
que fuerit, vel magnitudinis, vel exiguitatis, aut
aliquo modo pro aliqua necessitate, nec in vili
etum rura aliquibus dare liceat, nec data venient
tantum domos in quibuslibet vrbibus constituta
non modica impensa sustentantur; acceptis, si
contigerit, sub iusta æstimatione redditibus, & in
timore iudicij commutentur. Si quis vero prædium
rum, diaconorũ, seu defensorum alienanti prædium
clesiæ subscripserit, quo iratus Deus animas perire
anathemate feriatur, nisi fortè & alienator, & qui
ceperit, celeri restitutione sibi prospexerit. Quæ
minore animæ suæ cura remedium oblatum nega-
rint, præter poenam super hoc ascriptam, ecclesiæ
exinde documentum viribus (quamuis ab inuicem
las habuerit) vacuetur. Sed etiam licet quibuslibet
ecclesiasticis personis vocem cõtraditionis cõferantur
& cum fructibus possint alienata reposcere, & ecclesi-
astica auctoritate fulciri^b.

b e. si quis. de
reb. eccl. non
alien.

Alienationis
verbo quæ cõ-
prehendantur.

Alienationis autem verbum continet conditionem
donationem, vëditionem, permutationem, & con-
tractum perpetuum contractum. Et non solum per-
bitum est, alienare rem immobilem ecclesiæ, vt
etiã specialis hypothecæ titulo obligare. Vnde
sacerdotes ab huiusmodi alienatione abstineant, per-
tinentes, quas Leonina cõstitutio minatur^c qua
tur & statuitur^d, vt qui ecclesiastica prædia donauerit
vel emptionis, seu commutationis, vel cuiuscumque
contractus alterius nomine acquirere, vel habere
tarit, omnem huiusmodi fructum propriæ temeritate
amittat; & pretia quidem, & munera, quæ eius re-
tia data fuerint quibuscumque personis, ecclesiæ
87

c e nulli. de reb.
eccl. non alien.
& ibid. glo. &
DD.
d m l. inbe-
mus. C. de sa-
eres. eccl.

in commodis acquirantur. Prædia autem, & in his om-
nia constituta, ab ipsis clericis, & temporalibus occo-
nomis, cum fructibus, seu pensionibus, & accessioni-
bus totius medij temporis vindicentur, vt tanquam
remota à nullo empta, vel vendita teneantur. Quia
quæ contra leges fiunt, pro infectis habenda sunt.
Economus autem qui hoc fecerit, imò fieri passus
habeatur, vel in quacumque alienatione consenserit, com-
muni sibi administratione priuetur; deique eius bonis,
quodcumque exinde incommodum ecclesiæ contige-
rit, reformetur: hæredesque eius, ac successores, & po-
terunt per hoc factio siue cõsensu, competenti ab eccle-
siæ actione pulsentur. Tabelliones, seu Notarij, qui
hæcodi cõtractuum vetitorum ausi fuerint instru-
menta conscribere, irreuocabilis exilij animaduersione
punitendi sunt: Iudices verò, vel ius habentes ad
prohibendum huiusmodi gesta alienationum, dignita-
tis propriæ, & bonorum omnium spoliatione dånan-
t.

*Quæ contra le-
ges fiunt pro in-
fectis habenda
sunt.*

Episcopus verò, vel sacerdos propter huiusmodi alie-
nationem iuxta Leonis Papæ IIII, constitutionem a
canonicam subire debet vltionē, & quod ecclesiæ iniu-
riatum est, reddere cõpenitur, ita vt deinceps nul-
la vires pro his ad litigandum, vel possidendum ha-
bere possit. Ea enim quæ ad ecclesiæ iura pertinēt, tan-
quam ipsam sacrosanctam, & religiosam ecclesiam, in-
victè conuenit vnerabiliter custodiri, vt sicut ipsa re-
ligio, & fidei mater perpetua est, ita eius patrimo-
nium augere seruetur illæsum^b. Hinc introducta, & in-
violabile videtur consuetudo, quod in admissione ad
beneficiorum, prouisi de illis iurent; Quod
iuramentum, iura, & bona ecclesiæ ac beneficij sui non
alienabunt, sed cõseruabunt, & alienata indebitè, quan-
tum in ipsis erit, reuocare, atque recuperare conabun-
tur, vel aliud quid simile^c. Iurans autem non aliena-
bit bona ecclesiæ, non potest alienare ea, quæ de
iure Prælati, vel Capituli sunt^d. Ea autem de
iure esse dicuntur, quorum proprietas, & utili-
tatis ecclesiæ pertinet, longissimisque tempori-
bus illius bonis fuerunt, & deseruiunt utilitatibus
& necess.

*a in cap. mona-
chus. 11. q. 2.*

*Ecclesiæ religio-
nis, & fidei
mater est perpe-
tua.*

*b d. l. iubemus.
c arg. c. ut su-
per. & ibi glof.
ad verb. sacra-
mento. et Pan-
gor. alij de reb.
eccl. non alien.
c. c. fin. et ibi
glof. lo. And. et
Pauor. de eccl.
adific.*

*d c. ut super. et
c. possessiones. d.
tit. de reb. eccl.
non alien.*

a gl. in dem. a.
de excef. Prae-
lati. ad verb.
transam. &
Panor. & In-
noc. in. d. c. vi
super.
b in c. 1. de reb.
ecclie. non alien.
in extra. com.

Locatio et con-
ductio bonorū
ecclesiasticorū
ultra triennium
prohibetur.

Pena alienan-
tium bona ec-
clesiarū Rom.
pontifici incon-
sulto.

& necessitatibus mensae Praelati vel Capituli & aliorum indigentium^a. Contra autem alienantes res ecclesiarum insignem constitutionem edidit his verbis Papa 2. b.

Ambitiosae cupiditati, illorum praecipue, quibus & humanis affectati, damnatione postposita immo-
lia, & pretiosa mobilia Deo dicata, ex quibus ecclesiarum monasteria, & pia loca reguntur, illustrantur, & eorum ministri sibi alimoniam vendicant, quibus vltibus applicare, aut cum maximo illorum, & cultus detrimento, exquisitis mediis usurpare permittunt, occurrere cupientes; omnium rerum, & bonorum ecclesiasticorum alienationem, omnesque concessiones, hypothecam, locationem, & condonationem ultra triennium, necnon infeudationem, vel emphyteuticum, praeterquam in casibus à iure concessis, ac de rebus, & bonis in emphyteusim ab antiquis concedi solitis; & tunc ecclesiarum euidenti utilitati ac de fructibus, & bonis, quae seruando seruandae sunt, pro instantis temporis exigentia, hac perpetua valitura constitutione praesenti fieri prohibemus, & decessorum nostrorum constitutionibus, prohibitionibus, & decretis aliis super hoc editis, quae tenore praesentium innouamus, in suo nihilominus robore permanens. Si quis autem contra huius nostrae prohibitionis seriem de bonis, & rebus eisdem quocumque modo, & modo praesumpserit, alienatio, hypotheca, concessio, conductio, & infeudatio huiusmodi nullius in futurum sint roboris, vel momenti. Et tam qui alienationem, quam is, qui alienatas res, & bona praedicta receperit, sententiam excommunicationis incurrat. Alioquin vero bona ecclesiarum, monasteriorum, locorum, & priorum quorumlibet inconsulto Romano Pontifice, aut contra praesentis constitutionis tenorem, & praesentis, vel abbatiati praefulgeat dignitate, ingressus, & si sit penitus interdictus. Et si per sex menses praesentis, & sequentes sub interdicto huiusmodi, animus ab sit) perseverauerit indurato; lapsis mensibus, & regimine, & administratione sua ecclesiae, vel

inferij, cui præsides in spiritualibus, & temporalibus, pro ipso suspensus. Inferiores verò Prælati, commentarij, & aliarum ecclesiarum rectores, beneficia, vel administrationem quomodolibet obtinentes, prioratus, præposituris, præpositatibus, dignitatibus, personatibus, administrationibus, officiis, canonicatibus, prebendis, aliisque ecclesiasticis cum cura, & sine cura secularibus, & regularibus beneficiis, quorum res, & bona alienarunt, duntaxat ipso facto priuati existant; illæque declaracione aliqua vacare censeantur; illarumque per locorum Ordinarios, vel alios, ad quos eorum collatio pertinet, personis (illis exceptis, quæ præsertim priuata fuerint) liberè de iure conferri: nisi ad dispositionem Apostolicæ Sedis sint specialiter, aut generaliter reseruata. Nihilominus alienata res, & bona huiusmodi ad ecclesias, monasteria, & loca pia, ad quæ ante alienationem huiusmodi pertinebant, liberè recuperantur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam, &c.

Beneficia alienata et bona sanctorum beneficiorum, his ipso facto priuatur.

De rebus Ecclesie male alienatis recuperandis.

CAP. XII.

De tractatibus iis, quæ de rebus Ecclesie non alienandis, pro instituti nostri ratione dicenda videbatur: nunc non importunum, nec ingratum fore Ecclesiasticis arbitramur, si aliquod à nobis adferatur remediū, quo male alienata recuperari possint. Quæ de re quia Pius papa quintus aliquot constitutiones edidit, illas præsertim ascribere non grauabimur, si fortassè illarum præsertim & ope recuperari queant, quæ hisce turbulentis temporibus in Belgio male alienata esse constat.

Pius Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Tū de singulis pastoralis officij cura nos admonet esse sollicitos, fabricam tamen sancti Petri, quam speciali quadam cura nobis cognoscimus esse committimus, specialis intentionis fauore prosequimur, eamque gratis attollimus opportunis. Accepimus sanè nuper quod diuersa personæ, tam ecclesiasticæ, quam

T t secu-